

Gyűjtő: PASSA IMRÉNÉ

Gyűjtés ideje: 1972.

TART.: ALÓ PARASZTI TARTÁSA PÉTERHIDA

18 lap, 5 foto

Földrajzi mutató: PÉTERHIDA

Számmutató: VII, a

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

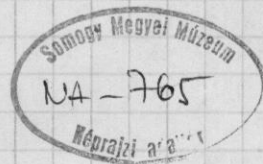
KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁRMA'S

ÁTVEVETVE AZ EÖRSEGES LTK. 2068 -es TÍTELE ALÓL

2069

NPTL-RÓNAI MŰZEAUM KAPORVIR

Személyi lap

A pályázó neve: Passa Imoláné
 Foglalkozás: pedagógus
 Lakása: Nagyléniss, Olej u. 23.
 Gyűjtés helye, ideje: Pétehidra, Berbóse, Zórágy
 1972 nyara.

Adatrörlet: Nagy Vendel 66 éves dolg. persont.
 (Pétehidra)
 Passa József 64 éves — " —
 (Pétehidra)
 Balogh János 8 éves — " —
 (Zórágyi lóros)

Megjegyzés: A levél a nemzeti emlékeire való te-
 lephívással a gyűjtést az emlékeim
 kellett.

Somogy megyei Múzeum Képrajzi Archívum	
KAPORVIR	
Érkezett:	1972 SEP 5
Szám:	200-8/72
Előadó:	Mérsékelt:
Kücsy J.	1.

A ló paraszti tartása

A lónak a magyar nép életében mindig kiemelt szerep jutott. Megtáldaljuk mint szállításcsereket, harci kelleket, hűstemelet, ment, áldozati állatot.

A földművelés elterjedésével és általánossá válásával gazdasági szempontból volt nagyon jelentős egészen a legutóbbi évtizedig.

Minden erőt kívánó munkát lóval végezték a mezőgazdaságban, de mint körlehedeni és szállítási tevénytő is jelentős volt. Ezt bizonyítja, hogy az alig 600 lelket számláló kishörsegyben, Pterhidin, ahol a fő megélhetési forrás a földművelés volt, a magyar gazdaság idején 70 pár lovat tartottak-horsávetőleg a gazdák. A tulajdonban levő lovak száma, minősége teljességgel is adott egyben gazdaságának.

Az a megalkulással nagyfokú gépesítés vette kezdetét. Ez a népi lótenyésztés erősen háttérbe szorult. Főleg a temető-növelkezettnek 12 pár ló van ezen kívül csak 1 db. található magángazdaságban.

A lovat nagyon sokoldalúan felhasználatták a mezőgazdaságban:

A földművelésben aratásra, barmokdara, hengerezésre, jelőlése, vetőgéphúzásra, trágyahordásra, elkaplásra vagy „panyolásra”, töltesre, szőlő kaszántesorendőnahordásra, teménybenállításra, cséplőgéppantratásra, ámsállításra -

gabonanyomtatásra (hőbe rakják a gabont, és a ló száját beékelik a hőbe rakják a gabont, és a ló száját beékelik).
 szalmapris hájtásra, járgányhajításra elsősorban és kender-töréshez. Er is történt: A nagy fogszerű volt fölül, melyre kiálló faszalagok voltak. Kétféle alakban: egyes hányfával, lovak fejével, mely hőbe járó hájtás az u. a. járgányt. A nagy kerék kis fogszerűen hájtást alatta, mely nagyon népszerű egy teiglyével, és er ritte át az erőt a munkára.

Ílivel nehéz munkára használták, ezért a hidegben munkához majdák nagy henz lovakat tartottak. Felhasználják a nagytest, síles hát, síles far, kapcsos láb, 6-7q-ás átlagos testsúly, de akadtt köztük 8q-át meghaladó is. Feltehető volt a 2. világháború után a munkához és melegben heveréke, a miután jó fajtajú sodrott lá.

A melegben tartotta az élehető, melegben nagy lovakat, de akadtt aprótestű korcs lá is.

Általában a sárga lovakat kedvelték, volt azonban pej, fekete és deves is.

A látás nagy elterjedtségére utal, hogy Peterhiden pl. két apadllatoló gazda is volt. Kossú elvált, sokan foglalkoztak csődör-nyelven - illetve magyaneveléssel, amiről az illetőknek jelentős hasznot hozott (160-170q zab évente)

Milyen körülmények közt történt az apadllatnevelés, federtetés?

A jó fajtajú anyától otthon született egészséges, messze testfelépítésű csikókkal nevelték a mént. Míg a csikó kicsi, nagy gondozást kíván az anyja is, hogy anyatejjel bőven elláthassa kicsinyét, ugyanis 6-8 hónapig szopatták. Ha az anyát befogták nagy melegben, szopatás előtt pihentették, majd egy kicsit fejték két csecskömörű tögyét, aztán engedték a csikót alája.

A csikó 2 hetes kora után már zabot evett kis ládikájából. Sokat járatták a szabadban, de nem futtatták az anyja mellett. Nyakába csengőt kötöttek, hogy tudja merre jár.

3 hetes korban köbfeleke fogták, 4 hetes kortól próbálgat vizet nyalogatni a vályúban.

Később szálas takarmányt adtak neki: lóher, lucerna, selye, zabos bikkony. Abbrera zab, bica, rozs, dörpe és leveles

Kubricka keveréke. Tinta kubrickát nem kapott, mert attól
izzad, puhává válik. A csődör előtt mindig volt en-
nivaló. Hatán a nagy hőszékben még kataris kellett.

A csődört más kísérlet korából kérhez sokította, ne-
velgette gardája, nehogy később gyomrára váljon.

Bútor a tisztántartás. "A tisztaság fél abral" - tartja
a paranti közmondás. A ment, mint a jó gazda
a másikat is, naponta sokas, csitabolta, kefélt,
sörét olejos ronggyal letörölte, hogy fényes legyen.
A tápláltságot is tükrözte a lá sörre, bőre.

Fekét, sörényét fapészével kifésülték, időnként ki-
mosták.

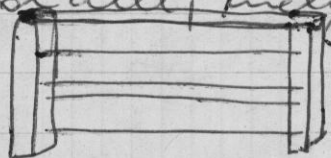
A csődörököt be is fogták. Éves közben kezdtek igvo-
ndára tanítani. Szántásra általában nem használták.

A csődör 2 1/2 éves korban ment először apállattírs-
gára, ahol megállapították az alkalmasságot, majd
eventuálisan vittek Tiszgale Bizottság elé Barcsra. Emezt
elnöke a tamócsi gróf, tagjai: a főbíró s Bókol-
márol nagy illezhelyesről 1-1 sokító. Ezen kívül
havonta ellenőrzött az állatorvos is.

3 éves kortól fedestettek a mémmel. Ha ügyetlenebb
volt, kezdetben tanítgatták. A fedestésnek főleg
tavasszal volt a szezonja, májusban, a meleg és a szél
tehamány hatására indult meg fokozottabban a
kencsalundó az ivaműködés. Engedély szerint ne-
ponta csak 2 kencsát vezethettek a mén oldal,
de sülség esete 5-7-et is megengedtek vele.

Ilyenkor - természetesen - fokozottabban is táplálták.
A fedestetés "próbabastandnál" történt. Ez egy 2-3 m
hosszú bástya volt, két cölöpből állt, mely-
hez oldalakat erősítettek.

A próbabastand egyik oldalához a kencsát,

indásukhoz a mént vezették. Először összenagel-
tették velük, majd sájjal szerelmeskedtek.

Az első téláthozásnál eldől, hogy elfogadja-e
a mént vagy sem. Ha igen, akkor farral firdítet-
ték feléje a sájjó kancát. Egy történet a firdítés.

Előfordult, hogy a hama nygós volt. Ezen ügy se-
gítettek, hogy ondra madzagot tekertek, azt egy
bottal megcsavarták, míg az állat megfordult,
a nyugodtan maradt. Ezt pipászóndi nevezik.

Ha a mént nem fogadta el a pestust, fejének
elfordításával jelezte. Elyenkor az istállóban mel-
lette álló kancát, mely szintén a gazdáé volt,
vezették hozzá. Ezt minden alkalommal boldog
nyújtással, kapdlással fogadta, s hamarosan
nemzőképessé vált. Elyenkor az elutasított lovat
firdítették alá, mert akkor már azt is elfogadta
Csipd meg! - fogd meg! - biztatással lörepette.

A firdetés után, ha kívánta, Guap mulva
visszarendelték a kancát (ezek voltak a kilén-
cedések), ha nem kellett neki, „elnygott”, ismét
Guap mulva hozta vissza a gazdája. Elyenkor
minden esetben éré volt az elsőség (első firdetés).
Több azonban olyan hama, amelyiket csak má-
sodikunk lehetett befödözni. A fogamzás 85-90%
-os volt.

Párastatás után lizofornos vízzel lemosták
a csődör himveszőjét. Födéstetés idején az ape-
állat, amit monyásonk is neveztek, fokozottabban
igényelte a mosgást. Többet járatták, jól
meghajtották, de nem kimerülésig. Abrakja búzá-
val, rozssal kevert zab volt, mert a rozsból
több az ingerlő anyag.

A födőtetés díja 10P vagy 19zab volt lovonként.
Ha ugyanazzal a loval többször jött egy lóben, akkor is csak egyszer fizetett.

Perontoknál nem födöttetik számszálló lovat, uradalomakban igen, akkor a számszállót a trágya dombra állították. A keresztelésből lettek az öszoérek.

Az anyakállatot 2 1/2 - 3 éves korban vezették csődörhöz. A szájlást viselkedésből állapították meg. Gyenkor valószínűleg, ha valamelyikhez nyúltak, elkezdte, vialt stb.

Felmessége 11 hónapig tartott. A szoptatás után díja csődörhöz vezethették.

A vemhes állatot meggyenyű használták, mint az ürset. Legjobb volt, ha utolsó napig hajtják, persze nem megerőltető módon. Meggyenyű táplálék, mint a másikat. Amikor jelentősebb művelési feladatok, kapart, hengerelt földvel végződött. A lóval 1/2-1 óra alatt végbevitte a szülés.

Többször a vize meggyel, aztán jön a magzat által lábba fejjel az első két láb között. Ha elkezd valamelyik testrészt, akkor segíteni kell egy kicsit visszanyomva a magzati lábra mindkét látra hirtelen. Amikor megszületett, az anyja nyelje le a kicsit. Míg a "pohla" (magzathúzó) el nem megy, addig csak langyos langyos vizet kepez egy "pohla" (egyfűlű fenyőfa darsa, melyet csak ilyenkor használtak). Ha a ló nem távozik el, mehpálcaikat valamelyik be. Székletét, nem kell lefedni. Ha eltávozik, a ló mindjárt kephet emi.

Szülés után a 3. napon lehetett dolgozni vele 3-4 óra hosszat. A csikó nem járt vele akkor.

Eves korban tanították kocsihoz. Befogták megfelelő kocsi elébe egy másik erős lóval, összekötötték a szék-

júkat. Att nem megmunkált, a helyet kényesen-
tette megfelelő erőfejlesztésre és mozgásra. Így 2-3 nap
alatt beült.

Ha túlsúlyosabbakba szálljal, amit nem bírt el,
mégis kényesítették, csökkenése vált. A csökke-
nyös is kevésbb, eredmény megmunkáltat megát.
Olyankor, ha anyagútit, se mosdul.

A betanítások, ha megakad, nem szabad
bánni, becségek, birtalgaiban kell. Itt is
szel csökkenése lehet.

Flakosokat a hősziget nem neveltek.

Ahi főleg fuvorássa hasonlalt a lovak, az
1 1/2 - 2 éves korban kibehelték. A helyt megteher-
bírással rendelkezett, rendszer gondos mellett
nem volt vele semmi kockázat. A műveletet
vég az állatokat meg szokták parancsok
segítség. Keves volt beült, ezért ellesett tudó-
mányukat feltér. 5-6 faluban arod
összesen egy ember, ahi ezt csinálta: Balha
Gerdelys Fidor. Id jövédelmi formás volt, mert
egy helyesít 10P-t írték. A parancsok in-
kább nem volt tartott megőrzéségi munkára,
mert az elletés külön hasonlat jelentett, hiszen
a lovak általában jó ára volt.

A lo étetése, itatása

Naponta háromszor etettek. Először az abszolút
kaplak, mely szőlő, árpából, búzából, rozsok
vagy kukoricakeverékből állt. A kukoricának
teljesen megvártak kellett lennie, mert különben
a bántást kapott az állat. Ez különösen jól
jelentkezett. A abrak adója 2-3kg volt lo-
konként egy-egy etetéskor. A abrakot jóról,

A levegőteret nagyon fontosnak tartották, ezért
alatt telen is mellőztették rendszerint az ajtókat.
A lovak mögött udvaronként kis mélyedés húró-
dott, mely a vielletet elkerülte, az istállón kívül
lévő trágyalás gödörbe.

Raportok szerint az istállót, Időnként (hetente)
fertőtlenítették kreklinus víz locsolásával vagy
hidrogénperit. Minden esetben meszelték.

Allatok tartásáról a eredményekkel
kapcsolatban más írtam. Így gondolták a
harcot, csirke, kecskét is. Kiegészítésként csigát,
hogy esős időben valamennyivel (öregített valamennyi)
erősen ledőssült a vírus állatot.

Szomszédokban falkát felhőtlen. Személyt ak-
kor fonták, ha azt orvost, egyfelé álljon.

Hidig időben vagy esős, ha megálltak, az áll-
tásokat szőpáncsokkal letakarították.

A gardáner ügyelnie kellett a ló patájára is.
Ha nem volt patkó, hőmérséklet rendszeresen le-
kellett csipkednie korbáccsal, hogy ne repedez-
zen. Szomszédokban kifejezés után nyírdőlől a
sarat hi kellett tisztogatni.

Felentős volt a jóvállás időszaka. Az első ket-
tő felsőt 2-3 éves korban váltja és az alsót is.

A körpő mellett és a látszólag is 4 éves
korban vagy az után. Ilyenkor a gardáner ré-
sen kell lennie, hogy a libuló fogakat el-
redje.

A csirke fogal nélkül. Későbbi években mégis
fogainál állapítható meg az állat életkora.

Ha két első fogában ferele csak van, nem lehet
el kétszáz. Tehetetlen látható a végleges fo-

gyakran 6 éves kortól 8-10 évesig. Ha ezek minse-
mer, akkor az állat elhunyt 10 éves.

A fogakkal való rúgással is. A nemek
k éves korban nővértől a csülköt. Ha az áll-
lat fiatalabb volt, s el akarták vinni a nemet-
mel, oldalsó fogait hiúsítják, mintha most vdtane.
Az így "körtett" vevő szar akkor jött rá a csald-
ra, ^{az} 1-1 1/2 évet kellett várnia a hirtővő új fog-
at testreerei:

Fej; tarkó, nyak, sörény; sügy; lábok: felső és
alsó, alsó és nyíger, pata (hátsó lábánál
a pata fölötti részt csaknem meveszür).
Köt, far, oldal, has, horgász, emlő, here,
farsk.

Köbetegegek; gyógyítások.

Remonda: agyonhajórt, hcsomálhatóan.

Hidőgyulladás: borogatás, pihentetés.

Belcsavrodás (fildős ropdosa megát), menthetetlen.

Gyomornál foghgyulladás ecettel lejtattár
Gyulanta belül elállt a mürödés: jástattár
és rappsans vízzel imigálták.

Patarok: gúnyos seb (örökös is lehet), mely
elhanyagolt patáberpedésből, nyí-
gerből hi nem tisztított, beszorult, sárból
erőtel berpedezett lábból keletkez.
Kezelése tisztítástól, fertőtlenítő le-
beöntésből áll. 1/2-1 évig áll el a
há a beleséggel; de végül levágták.

Hidgyog: sűrűs vagy bogárcsipes chorta: leu-
gyos vízzel mosogatták vagy por-
culont fúttak a szemébe.

Butacsins: Agzbetegség. Roham formájában je-

lenthezett. 4-5 hónapoként ismétlődött, és 1-2 napig tartott. Mikor rájött, szaggatott, tört, és ment orra hevedon, majd he lifáradt, pihent. Gyógyrese nincs.
Karórágód: Rágtta a hocsimdat, testét megfeszítette, 3 napigkat nyögött.

Kutyalehes: Kint lóg a nyelve, zihél. A időjárás váltoja hi. Gyógyrese nincs.

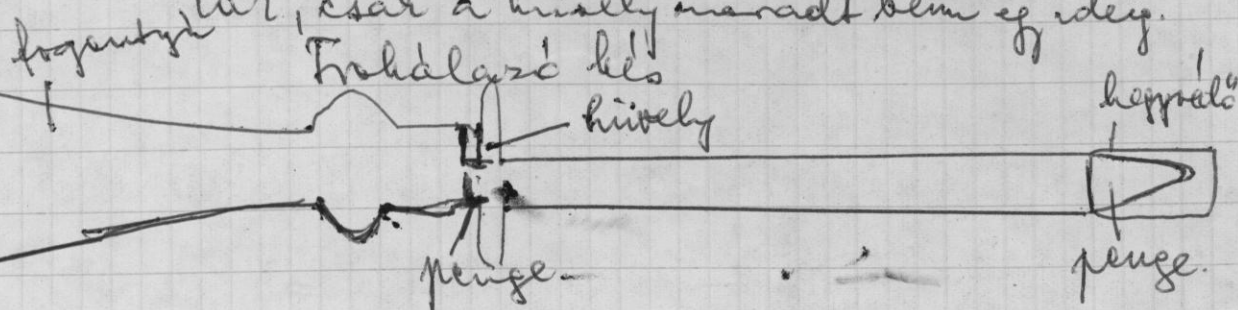
Slavi vakság: Semmi hályog van, de ez időnként elhűnir, arban ríja előjön.

Fehonykór: Megfázás okozza és fertőzés, hogy az állat orra időnként, majd ellebben vóladehozir. Elhsmált hcsimyanárho bira-
 borpat tesznek, azt jóval vízzel tleltatják, emel görövel gyógyítanak, előre hcsidott állapothoz a kórot agyolövir.

Rehesség: Szinlen hűléstől ered. Sémamelyvával gőszáltak abrahos tarisznyából.

Felpuffadás: Főleg gyenge lóhere és nyers kukorica okozta. Ha kisebb volt az ló, szemecskével mindkét oldalt egészen dörzsölték, hogy kibenyomathassék a levegőt. Futtatni is sokas vóptában. Frigdtelték roppanó vízzel.

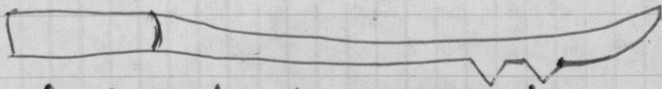
Ha semmi sem segített, i. u. trokálere hcsel bevágtak a hórsandba, de engedték hi a gársokat. A hűst hűnirták, csak a hűsely maradt benn egy ideig.

Höldöcsin „püdöcsis”. A lovát oldalsó felületén,
 a kitüremlett bélreont beigazítottán, ar-
 tén a bőrt a belső hárttyával együtt
 erősen összehajtatva, és erősen összehajtá-
 tva. A köles halszára a belső részén ör-
 sefontar, smin kívül maradt a kölesén,
 az nem kapott vért, így sepien elhalt és
 levdelt. Hátta smin felület maradt.

Érdeklődés: Elöntötte a víz. Több nyár végén
 jelentkezték, ha nyers húsból készült
 mennyiségben kapott. Fel: remegés, iz-
 zadás, elfekvés.

Gyógyítása: Az állat nyakát erősen el-
 kötve, fejt elfordítva. Milyen eset
 rdgnes hordcs által készített szándé-
 mal, amit hosszirányban helyeztet
 az érrel, majd halapácsal né-
 ütötter, hogy a bőrtön elhatoljon.
 Azon az állat meggyógyult a

belegység joldtál függött, mennyit
 neomok hi belőle. (8 l. kb) A bőrt és
 a többi emelővel is a testrely 1/8 részét
 a vértük teoi hi. Amikor elég volt,
 a kölest fölegedtté ar állattal egyit.
 Szoránaitat liföréssel fertőtlenítették.
 Erőit firetmi semmit nem (tudott) kellett.

Pdlett ldb: A páte lobbó részénél ldg rész talál-
 kolt, mely, ha nem tisztított rendszeren
 meleg időben pálettken és vizket; majd
 sebészeti kézet, pomtört hímző, megálics hímző
 let kintettél be.

Szántáság. Olcai: megerősítés, rossz hajítás, köröm
megtartás, rossz veselés, patholgia (élő
névbe mentek a szöveg)

Elhanyagolták a páta állapotát,
nem tudták lefordítani, a hosszú
köröm becsúszott.

Rossz megértés

"Többé a lovat". Nem tud lefordítani
nem emelkedik meg minden 2. lépéssel.

Következő lépés: lapoché vagy lábfej,
munkavégzés.

Meleg vizes agyagot kötözték föl a be-
teg részre. Kórpát, zabot, fűszert,
azt kötötték rá. Kerekerős fűszernél.

Ugyanúgy van és süret is a megelőzőbb embe-
rknél, de az olcsóbb pénzű megoldá-
sokkal.

A környezeti változások hatására került meg
egy-egy ló a következő jelzések: megriadt (omittól
megijedt), szűrt, agyonhejlett, zabos, hínárolt,
még többé hajította (nagyon ritka), rossz hajította, csőkönyv, gebe.
A többi a rossz megértés és bándommal követ-
kező lépés. Meghírdetés nem lehetett.

Lovala minősítő nevei: hejlett ló, mogyas ló,
trén ló, kórcsóló, vinkes ló, rossz ló, meddő ló, gebe
lócsaládok: Kúncsorsán tyúkánál,
tízrekerült. Vállalható hívott a ló, koronán volt
hívni a nyakán.

A parancsi messzánál mellől (szüggel)
hív a ló. Rései: hirtelen zablóval, állój,
aróij, szemellenző (ne keljessen szembe), csaki
előre).

Húrvörösök rései; húró (ami a mellen van), sokosij, hótónij, hópánt, tartódnac vagy tartónij: ezzel van a midhor röpröve; ez vagy a nyelvsíjhoz, vagy ha tartódnac, akkor a sügykerékhez van kapcsolva. A résdm húrvörösében 4 istván van kötéltől vagy büröktől, melyek a hámfához kapcsolódnak. A lovát gyepelével (gyöprű) indanyitják. Rései: külső ág, körmár, tartógyepű. A zablakerékhez kapcsolódik a körmár.

A lövészant sügykerék ("süjartór") kénitettél. Péterhidén 1, Babócsán 2 volt belőlük.

Élj a résdm puha legyen, a jó garde időnként Ferkó - olejjal beitatva. Az egyik tartónij alá isszantót (3,4 m vastag filcből) tettek, hogy ne törjön.

Keftöbbsős kocsi elé fogva hejtették a lovat.

Kétféle kocsit használtak: rövid kocsit (2,60 m hosszú), hosszú kocsit (4 m).

A kocsit rései

mid, midglay, esedny, oldalsók, fenekecsék, köcsök, löcsöldalkeles, csatlópáncs, főrém, hámfá, midordny, tengely, nyújtó, juhafa, tengőrdnyosor, nehansa, nehansafőrek, kerékelt, kerékgyar, zápor. A mid segít a kocsit indanyitására, általában a hámfór. Nyújtóhoz kapcsolódik a mid. A nyújtó fogja össze az egész a hátuljával. Mindkét résdm fontos része az a tengely. Az első tengelyhez csatlópáncs fogja a főrémeket, melyre a hámfár meg a midordny van ráerelve. A midordny végén találatos a juhafa, mely rögzíti a midot, hogy stabilan álljon. A tengelyre kerül a kerékelt, melyet elött a "tengőrdnyos" van fából.

Livülről a keréket a lőcs fogja a tengelyhez, a lőcs egyben az oldalt is tartja. Stéru, platin, kerékcső az, mely a lőcsöt tartja. A lőcsön kívül biztosította az oldal stabilitását a hátú tengelyen a rönccel, azon a rönccelafixon. Rövid kerék használata vendégségbe. Ilyenkor a mindennapi ülésedek helyett, mely kerékbe tőve az oldalakon felüdt, ülésedek vagy ülésedek került a lőcsbe. Ezt pórróccal beletér, hát-tartója, oldalkeréke is volt. Ha vesszéből került, akkor csak puha művel beletér, ha deszkából, akkor megőst szeltek bele, ami az út egyenetlenségeit némileg leidegnyölte. Alsó röncre ledeszenen volt kékpesze, melyben csomópontok voltak. Az ülésedek megődett attól, ami a gyakorlatban lőcsiről deszkán ülésnél könnyen behövelkerett, hogy a lőcs aljába dőlt henygett, mikor a lőcsöt hocsis hirtelen hinygette vagy futtatta a lovarat.

Ha lakodalomban mentek, a lovcsot szűcs textil, kővel papírszállagokkal kicellengetés. Az alkalomtól adódóan voltak még a lovcsra pórróccot, dícs leplet, vagy gyászleplet. Ha kellett ritte a „Szentmiklóslovcs”, fejűn felede tollbórt is szerett lenni.

Hosszú kerék főleg takomány, hajdiny-kerék, hender-és gyalomkerék használata. Olyankor a zápos hosszú oldalra tették fel esetleg vendégoldalakkal. A hosszú oldalra még a madarcsatellat vagy madaroldat az rönccel lehetősége valamint a kerékötölantat vagy fakampót B, mely lejtős útban a kerék csúsztatására szolgált.

Lordt a kocsis nagy sörrel nagy szíjjal birtatta,
mely a nyéltől és korbácsból állt. A korbácsom
is látható volt több esetben a dícses szállong.

A lóhajós kifejezése: gyű, gyű, nye, nye, riggyisz!
(elindulások), tüled (jólé), hozzád (belra), cuir
(hátra) irányítások — hű, állj; megállások.

Fogatházi módok:

Egyes fogat: egy ló

Kettes fogat: egy pár ló egymás mellett.

Hegyes fogat: 1 ló + 1 tehén egyes járóban, ahhoz
kapcsolódott a lócsónak. A tehén mindig
hosszú, mely azt a célt szolgálta, mint a ló-
nál a zablá. Elyen hegyes fogat P. kiden egy

aladt a háton után kinyúló id. Buzoncsú.

Három fogat: 3 ló egymás mellett, a nélsőt
lógósnak nevezték.

Minnyi felvételében nagy csipőponta-
tással halmaztár a hegyes fogatot. 2 ló
elől, kettő hátra. A első kettő sorban
láncsal volt korbácsosok a hátsó
midszeresekhez.

Bánságnak amely is tárgyvevő egyaránt se-
repelt, de előfordult semieseti jelenség
ninc is: Fl. Manci, Csilleg, Betyár, Villám
Elyen érdekesség is aradt: Semmi, Va-
lami, Babo, Játer stb. A nevedés is
kifejerte gondja érzelmi viszonyát lord-
hoz, "akit" a jászolban jobban féltet,
mint az asszonyát, mert az utóbbi tud
riggyászni magát — mondván.

A ló komoly éteket leprízelt. A 2. világháború
után 1 ló 2 hold földet adtak eszébe.

Eladás a vásárokon történt. Itt belföldi és külföldi vevők egyaránt akadtak. A vevővel 4 éves kortól, az eladó pedig 5 éves kortól vette a lovat.

Mit néztek eladáskor: a ló állását, járását, fej-tartását, lábállását, futását, fogát, szemét. Voltak, akik hivatalosan is foglalkoztak adásvételrel, ezek voltak a kuzpecok vagy löcsinokok. Ezek néztek meg vagy névették el a lovat, vagy parolázás közben ment az egyesség, amikor a kuzpec eladótól, vevőtől részvétágyta a neki kijáró összeget. Ők megint is vásároltak lovat egyir vásáron, hogy azt a pár nappal meg 1-2 héttel sonra beülő vásáron eladják tetemes haszonnal. Bár ezt a törvény tiltotta, elő volt írva a kötelező tartási idő, megföldfár a módját a kibírásnak.

Az eladáskor lólevél is kellett, mely tartalmazta az állat legfontosabb adatait és a gazda nevét. Ezzel igazolta a tulajdonos az állat származását, melyre hit okból is szükség volt:

1., előfordult lopás. Ilyen esetben a levélben levél az volt a bizonyíték, ha a foluban elengedték, s a ló egyedül hazatalált.

2., 30 napig a gazda felelősséggel tartozott az eladott állásért. Ha hamar rejtett hibái jöttek elő, ez, törvényes ok volt, s visse lehetett a pénzt hívó vevőnek az eladótól.

Kriegsrités: László László.

Itt látnak fontos részlete a patkó. Bár nem
mindenképpen, de a legjobb garde patkó-
tolt. Főleg az első lábokat, mely aróval
kötve, irányítja a részt az állat, aróval
hasznosítja a legelőt.

A köves utak meggátolják a patkó
minden irányú mozgását, és a patkó
múlt.

A köves út felületén a patkó
múlt.

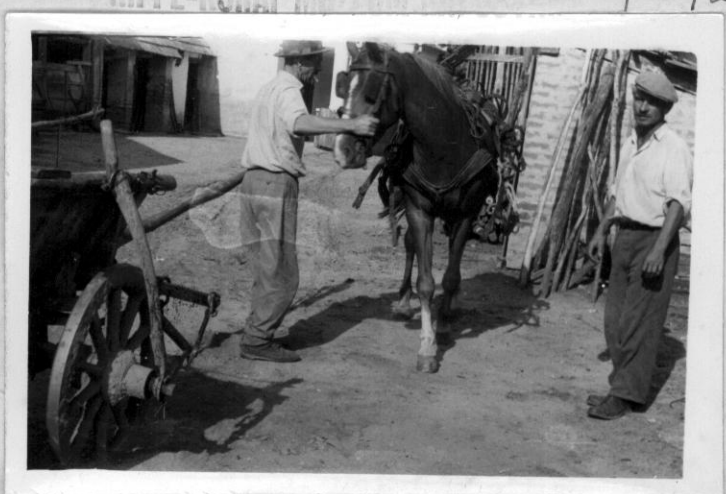
Az első láb a garde felé, a köves lecsip-
kedés a kövön, és az első rész kiigéri-
tett, részben fennmarad. Azon a türes pat-
kó felhelyeztetés a kövön. Amikor levetel
mikor jól látható, hogy a kövön egyenes-
en, igazán, kell hozzá.

Minden meggátol, hogy az első meggá-
tolt, részben a patkó patkóval,
mely helyre volt: hegyes és idővel
hasznosítja a kövön, széles irányon.

A kövesnek az a hellel igazán, hogy
első részén ne legyen, mert akkor meg-
telt a köv.

Lószerszámolás

Főlszerszámozott ló.

Sodrott ló és gazdája

Somogy Megyei Múzeum
UA-765
Képtár

Rövid kocsik különböző helyzetekben

Tisztító eszközök Fejszerszámok Testi szerszámok.